

Een parel uit de regio Den Haag
Een **inspirerend** verhaal over
professionaliseren met laagdrempelige modules op masterniveau

Parelbeschrijving: Tweedegraads PLUS

Professionaliseren met laagdrempelige modules op eerstegraads niveau voor tweedegraads docenten

De Rode Loper is een samenwerkingsverband van 41 scholen in Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg. De organisatie richt zich op het versterken van de kwaliteit van de mensen voor de klas. Want de kwaliteit van het onderwijs valt of staat met de kwaliteit van de docenten. De Rode Loper bestaat uit een regiegroep van zes rectoren en een programmaleider. De regiegroep ontwikkelt oplossingen voor kwaliteitsproblemen die in de scholen worden gesignaleerd. Een veelvoorkomend probleem bij de scholen is dat tweedegraads docenten in de onderbouw onvoldoende zicht hebben op de eisen die er in de bovenbouw worden gesteld. Daardoor komt een goed doorlopende leerlijn onder druk te staan en daar wilde de regiegroep iets aan doen.

Het lag voor de hand om tweedegraads docenten te stimuleren om een eerste-graads opleiding te volgen. Maar voor zo'n aanpak heeft de Rode Loper niet gekozen. In plaats daarvan ontwikkelden zij laagdrempelige modules op eerstegraads niveau voor tweedegraads docenten.

Pilot tweedegraads PLUS

De Rode Loper startte in 2012 een pilot, mede gefinancierd door de gemeente Den Haag en OCW. Martin van der Harst, programmaleider, vertelt waarom zij hiermee zijn begonnen. "Een eerstegraads studie naast je werk, blijkt een zware opgave. Minstens 4 jaar is geen uitzondering en de uitval is hoog.

De combinatie leren-werken is vaak lastig, bovendien kost studeren vaak veel reistijd. Ook blijkt dat leraren het vaak moeilijk vinden om weer naast 18-jarigen in de schoolbanken te zitten. Dat zijn allemaal redenen waarom we laagdrempelige eerstegraads modules hebben ontwikkeld. En we hoopten dat tweedegraads docenten dan zouden denken: het is wel ontzettend leuk, deze manier van leren."

Laagdrempelige modules

"Zo is het idee ontstaan om mensen met een tweedegraads bevoegdheid te verleiden via laagdrempelige modules een eerstegraads bevoegdheid te halen. En dat op een manier waarbij het leren prettig is en niet als een zware belasting ervaren wordt."

Tweedegraads PLUS was bedoeld voor tweedegraads-, eerstegraads- en pabo-bevoegde leraren die werken in het voortgezet onderwijs in Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg.

Modules in de periode 2013-2016 waren:

- Praktijkgericht onderzoek
- Toetsen en beoordelen
- Differentiëren in de klas
- ICT-rijk onderwijs
- Óp naar de rekentoets

'We willen mensen met een tweedegraads bevoegdheid verleiden via laagdrempelige modules een eerstegraads bevoegdheid te halen.'

Martin van der Harst
Programmaleider
de Rode Loper

Praktijkgerichte onderwerpen

De regiegroep van de Rode Loper had een aantal wensen: de modules moesten op masterniveau zijn met een stevige omvang van 140 uren; gelijk aan 5 studiepunten en recht op vrijstelling bij een vervolg. "We wilden ook graag dat er in de lesstof altijd een link was met de praktijk en dat het onderwerp aansloot bij de vraag van de scholen. Daarom heeft de Rode Loper bij de scholen geïnventariseerd op welk terrein de docenten een aanbod op master-niveau wilden. Daarbij hebben we gekozen voor algemene en actuele onderwerpen omdat je voor een vak als Frans alleen, geen groep kunt volkrijgen. We wilden ook dat mensen niet voortdurend heen en weer hoefden te reizen. Want dat is allemaal studietijd. De lesplaats moest dus in de buurt van Den Haag zijn. Door gebruik te maken van modules, is het traject te overzien en de stof behapbaar; je rondt een module binnen 3 tot 4 maanden af. We zijn aan de slag gegaan met twee lerarenopleidingen om te kijken wat er mogelijk was. De keuze viel op de Hogeschool Utrecht (HU)." >>

Module voor rekenleraren

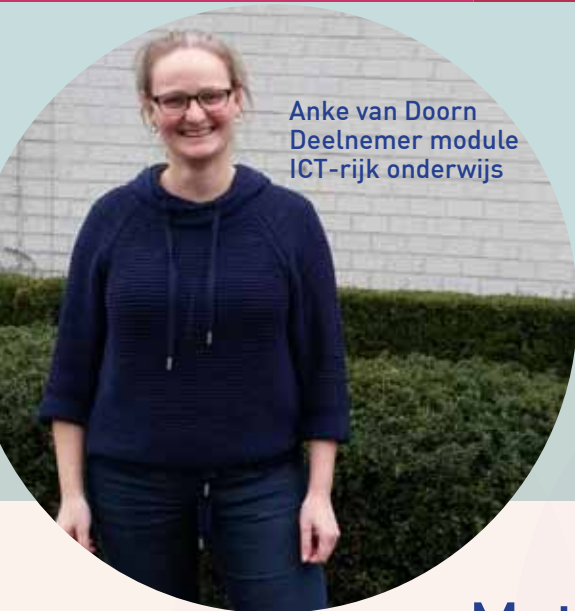
Óp naar de rekentoets

- Voor leraren die het vak rekenen geven of willen gaan geven
- De module vergt 50 studie-uren, verspreid over 12 weken
- Een mix van face-to-face, online leren en leren op de werkplek (blended learning)
- Resultaten zijn direct toepasbaar in de onderwijspraktijk
- Ministerie van Onderwijs en gemeente Den Haag betalen een groot deel van de kosten
- Locatie: Diamant College, Diamanthorst 183, 2592 GD Den Haag

Lage kosten voor docenten uit de Haagse regio

Parelbeschrijving: Tweedegraads PLUS

Anke van Doorn
Deelnemer module
ICT-rijk onderwijs

“De module is zo interessant omdat je de inhoud direct kunt koppelen aan de praktijk.”

Anke van Doorn is docent wiskunde bij het Veurs Lyceum in Den Haag. Zij volgde de module ICT-rijk onderwijs. Anke: “Via de coördinator ICT hoorde ik dat er een module ICT-rijk onderwijs werd gegeven. Dat onderwerp sprak mij enorm aan omdat ik het in de dagelijkse praktijk erg moeilijk vond om te bedenken hoe ik ICT in mijn lessen kon verwerken. Het Veurs Lyceum zou het volgende schooljaar starten met het gebruiken van laptops. Dus het was allemaal erg actueel. Vanuit onze school hebben ongeveer 10 docenten de module ICT-rijk onderwijs gevolgd. Wat

mij erg is bevallen, is dat de inhoud direct aan de praktijk is gekoppeld. De studie zelf was intensief maar zeker de moeite waard. Het was prettig dat de lessen in de buurt werden gegeven door een docent die snapte dat wij zelf ook voor de klas staan. Je kunt zelf je tijd indelen en dat is vooral handig omdat er zo geen lesuitval is op onze eigen school. De opleiding heeft mij zelfverzekerder gemaakt om ICT en interactieve werkvormen dagelijks toe te passen. Als ik weer een module tegenkom met een onderwerp dat mij aanspreekt, schrijf ik mij zo weer in.”

Met co-creatie nog dichterbij de praktijk

Blended learning

De HU had de eerste- en tweedegraads opleidingen al in modules ondergebracht en bood de modules in een blended vorm aan. Blended betekent een mix van digitale les en face-2-face hoorcolleges. Studeren kan gewoon via de computer. Op die manier hoeven mensen niet veel te reizen en kan je als student beter je eigen tijd indelen. Bovendien zei de HU: “als je 12 deelnemers hebt, komen wij naar Den Haag.” De keuze voor de HU was dus snel gemaakt. “We hebben samen goed nagedacht over het inrichten van de modules. In de periode 2012-2016 hebben we vijf modules ontwikkeld,” aldus de programmaleider.

Co-creatie

Martin: “De module “rekentoets” is tot stand gekomen door co-creatie. Vier docenten van onze scholen en een docent van de HU hebben de module samen ontwikkeld.

Dit werkt goed omdat de inhoud van de module mede bepaald wordt door leraren die deel uitmaken van de doelgroep. Zij kunnen inschatten wat de inhoudelijke wensen van de toekomstige deelnemers zijn. Zo wordt de koppeling tussen de praktijk en de module nog beter gewaarborgd. Co-creatie is zo goed bevallen dat de Rode Loper de andere modules ook zo inricht.

Onderzoek

Tijdens het traject heeft de Rode Loper parallel aan de modules een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren om de pilot te monitoren en om positieve en negatieve aspecten te signaleren. Onderzoek vindt normaal gesproken achteraf plaats.

Een voordeel van het parallel laten lopen van het onderzoek is, dat na elke module een tussenrapportage opgeleverd kon worden. De aanbevelingen daaruit zijn gebruikt bij het ontwikkelen van de volgende module. Zo kreeg de regiegroep steeds beter in beeld wat de wensen van de deelnemers waren. ■

